

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda yer alan soruların İçişleri Bakanı Sayın Beşir ATALAY tarafından yazılı olarak yanıtlanması için gereğini saygılarımla arz ederim.11.04.2008

Çetin SOYSAL
İstanbul Milletvekili

İstanbul'da, 8 Nisan 2008'de, Dünya Roman Günü'nde, Sulukule'de, insanlık açısından utanç verici manzaralar yaşanmıştır. Neslişah ve Hatice Sultan Mahallelerini kapsayan "kentsel dönüşüm projesi"nde burada yaşayan kiracılara, hiçbir yasal tebligat yapılmadan evler yıkılmaktadır. Evleri yıkılan vatandaşlarımız, sokaklarda çocuklarıyla birlikte çaresizlik içindedir. Ekonomik durumu Taşoluk'ta yapılan TOKİ konutlarından edinmeye elverişli olmayan çok sayıda kiracı sokakta kalma riski ile karşı karşıyadır. Hükümet ve yerel yönetimler uyguladıkları projelerde, vatandaşlarını sokaklarda çaresizlik içinde bırakarak sorumluluklarından kurtulamaz. Sulukule'de, "kentsel dönüşüm projesi" adı altında yoksul vatandaşlara hiçbir alternatif sunmadan onları sokakta bırakan yerel yönetim ve merkezi yönetim yaşananların tek sorumlusudur.

Bir yerin özgünlüğü, sadece orada bulunan tarih ve doğayla oluşmaz. Özgünlüğü yaratan önemli etkenlerden biri de orada yaşayan insanlardır. Kentler de insanlar içindir. Kentsel Dönüşüm Projesi adı altında gerçekleştirilen bu proje insansız bir politika izlenerek oluşturulmuştur. Aslında Kentsel Dönüşümün değil kentsel bölüşümün yaşandığı Sulukule'de burada yaşayan vatandaşlarımızdan kurtulmaya çalışılmaktadır. Bu uygulama Türkiye'nin 21 Ocak 2006 da imzaladığı Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesi'ne aykırıdır.

Bu sözleşmede " Kuşaktan kuşağa aktarılan somut olmayan Kültürel miras, toplulukların ve grupların çevreleriyle, doğayla ve tarihleriyle etkileşimlerine bağlı olarak, sürekli biçimde yeniden yaratılır ve bu onlara kimlik ve devamlılık duygusu verir; böylece kültürel çeşitliliğe ve insan yaratıcılığına duyulan saygıya katkıda bulunur" denmektedir.

Sulukule'de hukuka aykırı bir yıkım zinciri yaşanmaktadır. İstanbul 10. İdare Mahkemesi'nde 2008/ 44 Esas numarasıyla Yürütmeyi Durdurma ve Projenin İptali istemli bir dava açılmıştır. Devam eden İptal Davası'na rağmen yıkım yapılmaktadır. Yerel yönetim, bu yıkımları bile insani bir hale dönüştürememiştir. Bu süreçte, molozların yığıldığı, elektrik kablolarının açıkta olduğu, yani sağlık ve güvenlik tedbirlerinin hiç olmadığı bir ortamda çocuklar, yaşlılar, insanlar yaşamlarını devam ettirmeye çalışmaktadır. Belediye çevre ve insan sağlığını koruyup gözetmek görevini de yerine getirmemektedir.

AB'nin 2007 İlerleme Raporu'nun İnsan Hakları bölümünde Sulukule'den de söz edilerek " Romanlar , elverişli konut ,eğitim, sosyal korunma, sağlık ve istihdama ulaşma konusunda ayrımcı uygulamalara muhatap olmaya devam etmektedir." denilmektedir.

Ayrıca, Birleşmiş Milletler Genel Kurulu, İnsan Hakları Konseyi'nin, 18 Mayıs 2007 tarihli oturumuna sunulan raporda ise Sulukule Kentsel Dönüşüm Projesi'nde, insanların görüşlerinin alınmadığı, bölgedeki insanların yeni yapılacak konutları alma gücünün bulunmadığından söz edilmektedir.

Tüm bu uyarı ve tespitlere rağmen Sulukule'de yıkımlara yasal prosedürler uygulanmaksızın hızla devam edilmektedir.

Bu çerçevede;

1-Fatih Belediyesi, yıkımları söz konusu evlerin sahiplerinin müracaatı neticesinde gerçekleştirdiğini ileri sürmektedir. Ne var ki yıkılan evlerde hali hazırda kiracılar ikamet etmektedir. Yasalar belediyelere mülk sahiplerinin tek taraflı beyanlarına dayanarak kiracıları tahliye etme hakkı mı vermektedir?

2-Sulukule'de evleri yıkılarak sokakta kalan vatandaşların barınma ihtiyaçları nasıl karşılanacaktır?

3-"Kentsel dönüşüm projesi"nde yıkılan evlerde yaşayan vatandaşların barınma ihtiyaçlarının ne şekilde karşılanacağına ilişkin daha önceden gerçekçi bir çalışma yapılmış mıdır?

4-Eğer böyle bir çalışma yapıldıysa;

-Çalışma kimler tarafından yapılmıştır?

-Bölgede yaşayan tüm vatandaşlarla görüşmeler yapılmış mıdır?

-Bölge halkının ekonomik gelir düzeyine uygun olarak öngörülen çözüm yolları nelerdir?

-Böyle bir çalışmada uzman kişi ve akademisyenlerden görüşler alınmış mıdır? Alındıysa bu kişilerin isim ve görüşleri nelerdir?

5-Devam eden hukuk sürecine rağmen mahkeme kararının beklenmeyerek yıkımların acele bir şekilde yapılmasının nedeni nedir?

6-Taşoluk'ta TOKİ tarafından bölgede yaşayan kiracılara vaat edilen konutlar, yetkililerin beyanına göre ancak 2008 Ağustos ayında tamamlanabilecektir. Fatih Belediyesi buna rağmen kiracıları bölgeden taşınmaya zorlamaktadır. Böylece kiracılar sadece dört-beş ay için konut değiştirmek zorunda kalmakta, yüksek kira bedelleri, depozit, peşinat, taşınma gideri gibi çeşitli harcamalarla mağdur edilmektedir. Fatih Belediyesi neden Taşoluk'ta yapılan evlerin tamamlanmasını beklemeyerek, kiracıları iki kez taşınmak zorunda bırakmaktadır?

7-Yıkımlar esnasında avan projesinde sivil mimari örneği olarak tescillenmiş gösterilen

-2492 ada, 13 parsel

-2489 ada, 26 parselde bulunan iki adet yapı da yıkılmış bulunmaktadır. 2863 sayılı kanunun 65. maddesine göre suç oluşturan bu fiille ilgili olarak sorumlular hakkında nasıl bir işlem yapılmıştır?

8-Projenin yapıldığı bölgede faaliyet gösteren sivil toplum kuruluşlarını temsil eden "Sulukule Platformu" gönüllüsü mimarlar, bölgede titiz bir inceleme yaparak mevcut tescilli sivil mimari örneklerine ek olarak, 85 tarihi evin daha tescillenmesi önerisiyle İstanbul IV Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'na başvurmuş bulunmaktadır. Ne var ki, Fatih Belediyesi Koruma Kurulu'nun inceleme yapmasını beklemeden, tescil için önerilen evleri de yıkmakta ve tarihsel değerlerimizi bir bir yok etmeyi sürdürmektedir. Belediye'nin ortada henüz uygulama projesi dahi yokken bu kadar acele etmesinin nedeni nedir?

9-Belediye mülk sahiplerinin isteği üzerine evleri yıkmakta ve oluşan molozları temizlememektedir. Bölge adeta ağır bir savaş geçirmiş, yoğun bir bombardıman altında kalmış gibidir. Oysa bölgede halen insanlar yaşamaktadır. Etrafa saçılmış elektrik kabloları, paslı demir ve çivilerle dolu yıkıntı alanları, özellikle çocukların sağlığını ve güvenliğini tehdit etmektedir. Çevre ve sağlık açısından gereken önlemlerin alınmayarak vatandaşların yaşamlarının tehlikeye atılmasının nedenleri nelerdir?